

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln gjorda framställning angående anslag för bestridande av vissa kostnader i samband med generalstabens samt artilleri- och ingenjörhögskolans inflyttning i nya lokaler.

(1:a avd.)

Uti den till riksdagen avlåtna, den 7 januari 1926 dagtecknade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1926—1927 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 71 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden nämnda dag) föreslagit riksdagen att för bestridande av vissa kostnader i samband med generalstabens samt artilleri- och ingenjörhögskolans inflyttning i nya lokaler för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 118,200 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 202—209 av åberopade statsrådsprotokollet.

I statsverkspropositionen till 1925 års riksdag omförmäldes särskilda framställningar av chefen för generalstaben samt chefen för artilleri- och ingenjörhögskolan om beredande av medel för bestridande av vissa kostnader i samband med generalstabens, respektive artilleri- och ingenjörhögskolans förestående inflyttning i en under uppförande varande byggnad med adressnummer 8 vid Östermalmsgatan här i staden.

Med avseende å medelsbehovet för ändamålet beräknade generalstabschefen detsamma för generalstabens vidkommande till 83,000 kronor, vilket belopp syntes generalstabschefen böra utgå med 53,000 kronor under budgetåret 1925—1926 och med 30,000 kronor under budgetåret 1926—1927. Beträffande flyttningskostnaderna för artilleri- och ingenjörhögskolan beräknade chefen för högskolan dessa till 38,500 kronor, varav omkring en fjärdedel syntes bliva erforderlig under budgetåret 1925—1926.

Efter vidtagande av vissa mindre jämkningar i de särskilda beloppen angavs i nämnda statsverksproposition, att ifrågavarande flyttningskostnader belöpte sig, för generalstaben till 80,500 kronor samt för artilleri- och ingenjörhögskolan till 38,300 kronor, eller tillhoppa 118,800 kronor. Därav erfordrades under budgetåret 1925—1926 för generalstaben 50,500 kronor och för artilleri- och ingenjörhögskolan i runt tal 10,000 kronor, tillhoppa 60,500 kronor. I enlighet härmed föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att för

budgetåret 1925—1926 anvisa sistnämnda belopp. Beträffande för ändamålet ytterligare erforderligt belopp uttalade departementschefen vid ärendets anmälan för Kungl. Maj:t, att detsamma borde upptagas å riksstaten för budgetåret 1926—1927, varvid syntes böra undersökas, huruvida icke kostnaderna kunde nedbringas under de för det dåvarande beräknade.

Med anledning av detta medelsäskande anförde riksdagen i skrivelse den 5 juni 1925 (nr 328) följande.

Riksdagen ville till en början erinra, att 1920 års riksdag i samband med beviljandet av medel för uppförandet av en ämbetsbyggnad i kvarteret Kandidaten uttalat, att den då föreliggande frågan om krigsarkivets förläggande till nämnda byggnad tillsvidare borde lämnas öppen i avvaktan på utredning av spörsmålet om lokalbehovet för samtliga till huvudstaden förlagda arkiv. Av utredningen i ärendet hade emellertid framgått, att krigsarkivet avsetts att provisoriskt förläggas till nämnda byggnad. Riksdagen hade därjämte inhämtat, att härför beräknats komma att tagas i anspråk lokaler, som eljest kunnat komma till användning som ämbetslokaler. Beträffande planläggningen i övrigt av det i byggnaden förefintliga utrymmet hade riksdagen funnit densamma i åtskilliga hänseenden mindre tillfredsställande. Såväl med hänsyn härtill som på grund av önskvärdheten att krigsarkivets lokalfråga underkastades ett förnyat övervägande, hade riksdagen ansett, att av riksdagen för det dåvarande icke borde fattas ett beslut, som måste anses innebära ett godkännande av krigsarkivets förläggande till byggnaden i kvarteret Kandidaten. Däremot hade riksdagen intet att erinra mot, att lokaler därstädes bereddades för generalstaben. För de förberedande åtgärder, som för detta ändamål kunde erfordras under budgetåret 1925—1926, syntes ett belopp av 20,000 kronor vara tillfyllest.

Beträffande de övriga institutioner, som borde förläggas till byggnaden i fråga, syntes det riksdagen, att, efter det ytterligare utredning verkställdt rörande lokalutrymmets lämpligaste användande, 1926 års riksdag kunde fatta beslut i samband med beviljandet av medel för förflyttningens möjliggörande. Behov av medel för förflyttningen syntes nämligen icke för dessas del vara av trängande beskaffenhet.

Riksdagen anmälde alltså, att riksdagen för bestridande av vissa kostnader i samband med generalstabens inflyttning i nya lokaler för budgetåret 1925—1926 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

I avseende å den nu gjorda framställningen har departementschefen anfört följande.

»Vad först angår flyttningskostnaderna för generalstaben, har, såsom ovan omförmäls, 1925 års riksdag för ändamålet anvisat ett belopp av 20,000 kronor av det till 80,500 kronor beräknade medelsbehovet. För flyttningsens slutförande har chefen för generalstaben nu begärt anvisande för budgetåret 1926—1927 av såhunda återstående 60,500 kronor. I anslutning till riksdagens i förutnämnda skrivelse gjorda uttalande rörande anstånd med beslut om krigsarkivets lokalfråga har emellertid arméförvaltningen, med avdrag av de i generalstabschefens kostnadsberäkning ingående, till 7,300 kronor upptagna utgifterna för krigsarkivets flyttning, angivit det för generalstabens flyttning till de nya lokalerna erforderligare ytterligare beloppet till 53,200 kronor. Då jag icke funnit anledning till erinran mot sistnämnda kostnads-

summa, tillstyrker jag, att i framställning till riksdagen om beviljande av medel för slutförandet av generalstabens flyttning medelsbehovet upptages till detta belopp.

Vidkommande åter artilleri- och ingenjörhögskolans flyttning till ifrågasatt nybyggnad, för vilket ändamål 10,000 kronor äskades av 1925 års riksdag, intog riksdagen den ståndpunkten, att en förnyad undersökning rörande lokalutrymmets i nybyggnaden lämpligaste utnyttjande borde äga rum, innan medel för flyttningens möjliggörande beviljades. Såsom jag här ovan redan omförmält, har byggnadsstyrelsen i anledning härav anbefallts att taga spörsmålet angående tillvaratagandet av nybyggnadens lokalutrymmen under förnyad utredning. Denna utredning har med avseende å artilleri- och ingenjörhögskolan resulterat i, att någon ändring icke befunnits böra ifrågakomma beträffande de för högskolan från början avsedda lokalerna. Vid sådant förhållande har, såsom förut antytts, icke heller jag funnit mig böra ifrågasätta någon ändring i detta hänseende.

Den granskning av chefens för artilleri- och ingenjörhögskolan beräkning av kostnaderna för högskolans flyttning och därmed sammanhängande utgifter för inredningsarbeten m. m., som byggnadsstyrelsen och arméförvaltningens civila departement verkställt, har givit vid handen, att kostnaderna kunna i ej oväsentlig grad begränsas — enligt civila departementets mening till 85,000 kronor.

I likhet med civila departementet anser även jag, att för bestridande av den å innevarande budgetår belöpande delen av kostnadsbeloppet, 20,000 kronor, lämpligen böra kunna tagas i anspråk medel, som stå till Kungl. Maj:ts disposition. Då jag även i övrigt ansluter mig till vad civila departementet föreslagit, skulle således det anslag, som för ändamålet bör äskas av 1926 års riksdag, utgöra 65,000 kronor.

För de utgifter, som sammanhånga med generalstabens samt artilleri- och ingenjörhögskolans inflyttning i för dem avsedda nya lokaler, torde alltså å riksstaten för budgetåret 1926—1927 böra upptagas ett belopp av (53,200 + 65,000 =) 118,200 kronor.»

Med skrivelse den 24 februari 1926 har statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet till statsutskottet överlämnat en av byggnadsstyrelsen verkställd utredning jämte förslag angående de ändringar i planen för utnyttjandet av ämbetsbyggnaden i kvarteret Kandidaten, som föranletts av 1925 års riksdags förut omförmälda uttalande, ävensom vissa andra förändringar i ämbetsverkens nuvarande förläggning i Stockholm.

Utskottet, som i detta sammanhang ansett sig böra fatta ståndpunkt till den av byggnadsstyrelsen framlagda planen beträffande ifrågasatta förändringar i vissa ämbetsverks förläggning i Stockholm endast för så vitt densamma avser dispositionen av utrymmet i kvarteret Kandidaten, har icke funnit anledning till erinran mot förslaget i denna del.

Utskottet får alltså, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag beträf-

fande generalstabens samt artilleri- och ingenjörhögskolans flyttning till nya lokaler i kvarteret Kandidaten, hemställa,

att riksdagen må för bestridande av *vissa kostnader i samband med generalstabens samt artilleri- och ingenjörhögskolans inflyttning i nya lokaler* för budgetåret 1926—1927 anvisa ett extra reservationsanslag av 118,200 kronor.

Stockholm den 19 mars 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. L. Widell, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *C. G. Ekman, O. Bergqvist, E. J. G. Rosén, E. A. Hallin, J. G. Waller, P. A. Bergström, J. Jeansson* och *I. H. E. Pauli*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *B. F:son Holmgren* och *S. Persson* i Fritorp.